

**WET van,
houdende regels met betrekking tot verdere
ordening van valutatransacties en het valutaverkeer
(Wet Controle Valutaverkeer en Transactiekantoren)**

ONTWERP

DE PRESIDENT VAN DE REPUBLIEK SURINAME.

In overweging genomen hebbende, dat - in het kader van de duurzame ontwikkeling van Suriname, alsmede in verband met de aanvulling van het handhavingsregime van de Wet Toezicht Geldtransactiekantoren 2012 en het tegengaan van moneylaundering en financiering van terrorisme - het wenselijk is het contante betalingsverkeer zo veel als mogelijk te ontmoedigen en het girale betalingsverkeer zoveel als mogelijk te stimuleren, witwassen en speculeren met vreemde valuta te voorkomen is het van eminent belang om ter ordening van valutatransacties en het valutaverkeer verdere regels vast te stellen.

Heeft, na goedkeuring door De Nationale Assemblée, de Staatsraad gehoord, bekrachtigd de onderstaande wet:

Definities

Artikel 1

In deze wet en daarop berustende bepalingen wordt verstaan onder:

- a. de Bank: de Centrale Bank van Suriname;
- b. de algemene banken: kredietinstelling als bedoeld in de Wet Toezicht Bank en Kredietwezen (S.B. 2011 no. 155);
- c. wisselkantoren: een wisselkantoor als bedoeld in de Wet Toezicht Geldtransactiekantoren 2012 (S.B. 2012 no. 170);
- d. geldovermakingskantoor: een geldovermakingskantoor als bedoeld in de Wet Toezicht Geld-transactiekantoren 2012 (S.B. 2012 no. 170);
- e. wisselkoers: de combinatie van een bied- en een laatkoers voor vreemde valuta zoals door de Bank bij beschikking is vastgesteld;
- f. speculeren: het kopen en verkopen van vreemde valuta tegen een hogere prijs dan vastgesteld door de Bank;
- g. Toezichtsorgaan: het interdepartementaal toezichtsorgaan als bedoeld in artikel 6.

Bepaling wisselkoers

Artikel 2

1. De Bank publiceert de wisselkoers op haar website of anderszins.
2. Het is een ieder verboden voor vreemde valuta transacties een andere wisselkoers te hanteren dan de wisselkoers zoals gepubliceerd door de Bank.
3. Het is de algemene banken verboden welke kosten dan ook in rekening te brengen voor transacties in vreemde valuta, anders dan door de Bank na overleg vastgestelde reguliere banktransactiekosten.

Transacties in vreemde valuta

Artikel 3

1. Het is een ieder, anders dan degene die bij of krachtens wet daartoe bevoegd is, verboden om transacties, van welke aard dan ook, in contanten te plegen in een andere munteenheid dan de Surinaamse Dollar. Ten aanzien van de wissel- en geldovermakingskantoren is het bepaalde in artikel 4 van toepassing.
2. Het is een ieder verboden om overeenkomsten, van welk aard dan ook, te sluiten waarbij contante betalingen en/of ontvangsten in een andere munteenheid dan de Surinaamse dollar kan plaatsvinden.
3. De in lid 2 genoemde overeenkomsten zijn van rechtswege nietig.
4. Het is een ieder verboden contante vreemde valuta, over te maken, via een geldwisselkantoor of welk ander medium dan ook dan via de algemene banken, de Bank of een geldovermakingskantoor.
5. Het is verboden om prijzen van goederen of diensten in een andere munteenheid dan de Surinaamse dollar aan te geven.
6. Het is verboden om advertenties te plaatsen of te doen plaatsen waarvan prijzen van goederen of diensten in een andere munteenheid dan de Surinaamse dollar wordt aangegeven.
7. Voor alle transacties geldt de wisselkoers zoals die bij beschikking van de Bank is vastgesteld en door haar bekendgemaakt.

Het verhandelen van vreemde valuta

Artikel 4

1. Het is een ieder verboden om vreemde valuta in contanten te kopen bij wisselkantoren of elk ander natuurlijk persoon of rechtspersoon.
2. Het is wisselkantoren verboden vreemde valuta aan een ander te verkopen dan aan de Bank.
3. Wisselkantoren zijn verplicht alle serienummers van alle door hen opgekochte vreemde valuta te noteren en dagelijks te rapporteren aan de Bank.
4. Wisselkantoren zijn verplicht de opgekochte valuta met de bijbehorende serienummers als bedoeld in lid 3 binnen twee werkdagen aan de Bank te verkopen, tegen een door de Bank vastgestelde wisselkoers en winstmarge.
5. Het is de algemene banken verboden om vreemde valuta voor stortingen in ontvangst te nemen zonder een verklaring van herkomst van de middelen. Bij beschikking van de Bank kan een minimumbedrag worden vastgesteld, waarvan het bepaalde in de eerste volzin niet van toepassing is.

Bijzondere bepalingen

Artikel 5

1. Alle rechtspersonen of natuurlijke personen zijn verplicht ten minste zestig procent van hun exportopbrengsten te repatriëren.
2. Voor zover het betreft exportopbrengsten uit de mijnbouwsector wordt het percentage repatriëring van deze opbrengsten vastgesteld op vijftig procent. De President kan het in het eerste volzin genoemde percentage verhogen en stelt eveneens de ingang van deze repatriëring bij Presidentieel Besluit vast binnen zes maanden na de inwerkingtreding van deze wet.
3. Alle rechtspersonen of natuurlijke personen die goederen importeren of noodzakelijke buitenlandse betalingen moeten verrichten zijn verplicht hun betalingen via de algemene banken of de Bank te doen geschieden, onder overlegging van de ter zake benodigde

documenten. Indien het betreft de import van goederen die niet binnen een door het ministerie van Handel, Industrie en Toerisme gestelde termijn bij de douane worden ingeklaard stelt het toezichtsorgaan een onderzoek in naar de transactie. Indien blijkt dat het toegekend bedrag aan deviezen meer bedraagt dan de waarde van de geïmporteerde goederen, wordt na onderzoek en vaststelling wordt het verschil teruggestort.

3. Het is voor de algemene banken verboden om vreemde valuta te verkopen aan natuurlijke personen anders dan voor reis, onderhoudsplicht, studie, medische doeleinden of voor de aanzuivering van credit cards. De Bank kan, na overleg met de algemene banken, bij beschikking nadere regels vaststellen met betrekking tot deze verkopen.

4. De Bank is gehouden om elk kwartaal het totaal aan deviezeninkomsten en uitgaven van de Staat te rapporteren en de prognose voor de rest van het lopende jaar daaraan toe te voegen en te publiceren op haar website.

5. De minister van Handel, Industrie en Toerisme stelt een lijst van essentiële importgoederen vast. Het betreft tenminste de categorieën van voedingsmiddelen, medicamenten, productiemiddelen en voor de overheid noodzakelijke producten.

6. In geval de Bank een negatief deviezenverloop voor het betreffend jaar rapporteert, worden door de Regering casu quo het ministerie van Handel, Industrie en Toerisme maatregelen getroffen om de import van niet-essentiële goederen tijdelijk te beperken, zodanig dat de deviezenuitstroom en de deviezeninkomsten tenminste aan elkaar gelijk worden.

Toezihtsorgaan Valutatransacties en Transactiekantoren

Artikel 6

1. Er is een Toezihtsorgaan Valutatransacties en Transactiekantoren.
2. In het bestuur van het Toezihtsorgaan hebben zitting afvaardigen van de ministeries belast met financiën, handelszaken en met justitiële zaken, de Deviezencommissie, Bureau Nationale Veiligheid en de Centrale Bank van Suriname (CBvS). De directeuren van voornoemde instellingen hebben qualitate qua zitting in het bestuur van het Toezihtsorgaan.
3. De samenstelling van het bestuur van het Toezihtsorgaan, alsmede andere zaken het Toezihtsorgaan en haar medewerkers rakende, worden bij staatsbesluit nader geregeld. Het Toezihtsorgaan is bevoegd de ondersteuning van zowel de politie als de Economische Controle Dienst in te roepen bij de uitoefening van hun controle- en opsporingstaken.
4. Onverminderd het bepaalde in artikel 7 worden de toezichthoudende taken van de Centrale Bank van Suriname ingevolge de Wet Toezicht Geldtransactiekantoren 2012, uitgeoefend in samenspraak met het Toezihtsorgaan.

Taken en bevoegdheden van het Toezihtsorgaan

Artikel 7

1. Het Toezihtsorgaan controleert en inspecteert alle geldtransactie- en overmakingskantoren op al hun transacties, met betrekking tot uitvoering van deze wet.
2. Het Toezihtsorgaan heeft de bevoegdheid om overal binnen te treden waar zij een redelijke vermoeden hebben van overtreding van deze wet. Een woning treden zij echter zonder toestemming van de bewoners niet binnen dan met een last van de vervolgingsambtenaar of vergezeld te zijn van een hulpofficier van justitie.

3. Het Toezichtsorgaan heeft de bevoegdheid toezichthouders te plaatsen in alle geldtransactie- en overmakingskantoren om haar taken beter te kunnen uitvoeren.
4. Het Toezichtsorgaan heeft de bevoegdheid om alle vreemde valuta onmiddellijk tijdelijk in beslag te nemen bij een redelijke vermoeden dat onderhavige wet niet wordt nageleefd. Indien het bewijs van de overtreding wordt geleverd is het bepaalde in artikel 9 van toepassing.
5. Het Toezichtsorgaan is bevoegd gepland en ongepland steekproeven te nemen om de naleving van de wet te toetsen.
6. Het Toezichtsorgaan rapporteert rechtstreeks aan de ministers en de Bank.
7. Bij staatsbesluit kunnen, ten aanzien van de taken en bevoegdheden van het Toezichtsorgaan, op voordracht van de minister van Justitie en Politie nadere regels gesteld. In dit staatsbesluit wordt eveneens de middelen van het Toezichtsorgaan vastgesteld.

Artikel 8

Met de opsporing van de feiten strafbaar gesteld in deze wet zijn behalve de in artikel 134 van het Wetboek van Strafvordering bedoelde ambtenaren, eveneens belast de door de Ministers aangewezen functionarissen van het Toezichtsorgaan.

Straf- en bestuursmaatregelen

Artikel 9

1. Op overtreding van het bepaalde in artikel 2 lid 3, artikel 3 leden 1, 2, 4, 5 en 6, artikel 4 de leden 1, 2, 3, 4, 5 en 6 en artikel 5 leden 1, 2 en 3 is de Wet Economische Delicten van toepassing.
2. Indien het betreft overtreding van artikel 5 leden 1 en 2 wordt aan de overtreder geen toestemming voor export meer verleend totdat aan de plicht tot repatriëring is voldaan.
3. Van degene die een vergunning bezit van een wissel- en of overmakingskantoor en een misdrijf begaat als bedoeld in lid 1 wordt tevens de vergunning onmiddellijk ingetrokken. Van deze intrekking is de Bank verplicht een publicatie op haar website te plaatsen.
4. De in verband met overtreding van deze wet in beslag genomen goederen en gelden ingevolge het Wetboek van Strafvordering, worden verbeurd verklaard, ook in het geval dat ten aanzien van bedoelde goederen en gelden door degene aan wie deze toebehoren de legale herkomst ervan niet kan worden aangetoond.
- ~~5. Het bepaalde in lid 4 laat onverlet de mogelijkheid tot teruggave van de goederen en gelden ingevolge het Wetboek van strafvordering voor zover deze daartoe gronden aanwezig zijn.~~

Overgangs- en Slotbepalingen

Artikel 10

1. Bij de inwerkingtreding van deze wet worden de wisselkoersen voor de eerste maal vastgesteld op de op die dag geldende officiële door de Bank gepubliceerde wisselkoersen.
2. De Bank kan binnen 10 werkdagen met de wisselkantoren, indien voor deze overgangsfase door de Bank nodig wordt geacht, speciale regelingen treffen met betrekking tot de eerste opkopen van hun valuta, hetgeen binnen deze periode dient te geschieden .

3. De bij de inwerkingtreding van deze wet bestaande overeenkomsten als bedoeld in artikel 3 lid 2 dient binnen 30 dagen na bedoelde inwerkingtreding te worden gewaardeerd in Surinaamse Dollar overeenkomstig de wisselkoers als bedoeld in lid 1.

Artikel 11

1. Deze wet kan worden aangehaald als de Wet ordening valutatransactie en valutaverkeer 2020.
2. Zij wordt in het Staatsblad van de Republiek Suriname afgekondigd.
3. Zij treedt in werking met de ingang van de dag volgende op die van haar afkondiging.
4. De ministers van Financiën, Handel, Industrie en Toerisme en van Justitie en Politie zijn belast met de uitvoering van deze wet.

Gegeven te Paramaribo, de

DESIRE D. BOUTERSE

**WET van,
houdende regels met betrekking tot verdere
ordering van valutatransacties en het valutaverkeer
(Wet Controle Valutaverkeer en Transactiekantoren)**

MEMORIE VAN TOELICHTING

Geldtransactiekantoren (wisselkantoren en geldovermakingskantoren) vervullen een belangrijke rol binnen de financiële markt. Met de Wet Toezicht Geldtransactiekantoren is een belangrijke stap gezet in de ordening van deze sector en om de integriteit van het financieel stelsel van Suriname te waarborgen, alsmede het tegengaan van met name de met de financiële sector gerelateerde illegale activiteiten zoals money laundering en financiering van terrorisme. Tegelijk wordt de cliënt beschermt bij geldtransacties nu de Centrale Bank op de verrichtingen van de geldtransactiekantoren toezicht uitoefent.

Echter is gebleken dat er illegale geldtransacties dan wel illegaal opererende “Geldtransactiekantoren” zijn die invloed hebben op het financieel stelsel in het bijzonder op haar integriteit, vooral omdat deze transacties buiten het zicht van de toezichtinstituten plaatsvinden. Gelet op de ernst van deze overtredingen en de ernstige gevolgen voor het financieel stelsel en mede gelet op de omvang van de middelen die met de overtreding van deze wet gemoeid gaat, is op de eerste plaats voorgesteld om de valutatransacties en het valutaverkeer verder te reguleren. Getracht wordt middels de wet het gebruik van contante vreemde valuta voor transacties zoveel als mogelijk te ontmoedigen. Tegelijkertijd wordt aangemoedigd om zoveel als mogelijk gebruik te maken van het girale betalingsverkeer voor het doen van transacties in vreemde valuta.

Artikel 1

In artikel 1 worden de algemene bepalingen die op basis van de wet eenduidig moeten worden gehanteerd nader toegelicht. De strekking van deze begrippen is bedoeld om de uitleg van de artikelen duidelijker tot uiting te doen komen.

Artikel 2

In de huidige economische situatie worden er verschillende wisselkoersen gehanteerd. Deze ontwikkeling is een funeste ontwikkeling voor de economie en de samenleving. Prijzen van goederen en diensten worden op basis van diverse koersen berekend welke zeer nadelige gevolgen heeft voor de consument en de burger. Er schijnt bitter weinig controle te zijn omdat wettelijk niet duidelijk is welke wisselkoers gebruikt dient te worden voor de berekening van de prijzen. Met dit artikel wordt gepoogd om die situatie enigszins aan te pakken. Hiermee wordt er ook ordening gebracht en kan optreden van de economische controle dienst voor prijscontrole effectief worden uitgevoerd.

Artikel 3

Middels artikel 3 is geprobeerd om de Surinaamse Dollar weer de positie te geven die zij ooit had. Voor constante transacties in dit land dient geen enkel ander munteenheid te worden gebruikt dan de Surinaamse Dollar. Het gebruik van vreemde valuta voor lokale transactie wordt verboden. Girale transacties zijn nog altijd vrij en wordt ook gestimuleerd. Ook wordt het sluiten van contracten waarbij contante betalingen met vreemde valuta wordt geëist verboden. Deze contracten werken als wurgcontracten wanneer de wisselkoers stijgt en creëren maatschappelijke onrust.

Artikel 4

De koop en verkoop welke de afgelopen jaren ongecontroleerd plaatsvond wordt hier verder geregeld. De geldtransactiekantoren behouden de bevoegdheid om valuta op te kopen. Echter mogen zij aan niemand vreemde valuta verkopen met uitzondering van de Bank. De geldtransactiekantoren mogen ook geen vreemde valuta kopen om op te potten en daarmee speculeren. Dit is nu bij wet verboden. De dagelijkse rapportages van de serienummers van de biljetten in verplicht. Dit om te kunnen toetsing door de toezichtunit te vergemakkelijken.

Artikel 5

De afgelopen komt het steeds meer voor dat inkomsten verdient uit exporten niet naar ons land worden gerepatriëerd. Om deze ontwikkeling af te bouwen en in tijd volledig te stoppen is in deze wet een aanvang gemaakt. 60% van alle exportopbrengsten dienen gerepatriëerd te worden naar Suriname. Wat betreft mijnbouwsector is het percentage dat moet worden gerepatriëerd voor de eerste keer gesteld op 50%. Dit percentage kan bij presidentiele resolutie worden verhoogd.

Ook komt het voor dat onder het mom van importen bedrijven, vreemde valuta beschikbaar krijgen van de bank en deze vasthouden zonder de importen werkelijk te plegen of dat slechts voor een deel van de middelen te doen. Deze ontwikkeling dient ook ontmoedigd en zelfs gestopt te worden. De deviezen die beschikbaar worden gesteld dienen voor het opgegeven doel te worden gebruikt. Dit artikel regelt in hoofdlijnen de werkwijze van het toezichtsorgaan indien vermoeden van deze vorm van misbruik van middelen bij het orgaan is opgetreden.

Illegale geldwisselaars opereren vaak ook onder een vergunning van een importbedrijf. De vastgehouden valuta worden dan aangeboden ter verkoop. Indien bij ontdekking de herkomst van de vreemde valuta niet kan worden aangetoond zullen ook van hun alle middelen verbeurd worden verklaard. Dit artikel speelt op die ontwikkeling in.

De leden 4, 5 en 6 bevatten bepalingen die moeten leiden tot meer transparantie in de stand van de deviezen reserve en de ontwikkeling daarvan. Dit geeft niet alleen de regering maar ook de hele samenleving de mogelijkheid om duidelijker dan tot nu toe de trend in de balans op de deviezen rekening te zien. In lid 5 wordt aangegeven dat de overheid een lijst dient op te stellen van essentiële goederen omdat de import van deze zaken altijd gegarandeerd dient te zijn. In artikel 6 wordt de verplichting gelegd op de regering c.q. de minister die gaat over Handel en Industrie, om in de eerste plaats met tijdelijke matiging of stopzetting van import van producten die niet op de essentiële lijst voorkomen de balans van inkomsten en uitgaven bij te stellen totdat er tenminste een neutrale balans wordt bereikt. De overheid heeft daarbij ook altijd de mogelijkheid om de export inkomsten te verhogen of door importvervangende

deviezen die voor import moeten worden gealloceerd te verminderen. In de wet is echter primair gekozen voor het afdwingen van snelle en effectieve reactie aan de import zijde.

Artikel 6

Er wordt een toezichtsorgaan ingesteld om de bestaande controle diensten uitvoeringscapaciteit te geven. Deze verantwoordelijke diensten en organen zijn dan ook in het toezichtsorgaan opgenomen. Dit is van belang om de Bank in de praktijk te ondersteunen bij het toezicht op de wisselkantoren vooral daar de regels voor deze kantoren zijn aangescherpt en de controle daarop meer zal eisen van de controle mogelijkheden van de bank. Het toezichtsorgaan onder leiding van het ministerie van Handel en Industrie en het ministerie van Justitie en Politie kunnen het speculeren met vreemde valuta, het witwassen van vreemde valuta, het oppotten en opdrijven van de koers, het illegaal verhandelen van vreemde valuta het best aanpakken. Zij hebben daarvoor in de wet de basale wettelijke instrumenten gekregen. Om te garanderen dat dit orgaan onmiddellijk in staat is te functioneren is er naast een afvaardiging, gekozen voor een afvaardiging qualitate qua voor het bestuur en de ondersteuning van politie en de Economische Controle Dienst opgenomen.

Artikel 7

Artikel 7 regelt de taken en de bevoegdheden van het toezichtsorgaan. Er is geprobeerd om dit unit zoveel als mogelijk bij wet tools mee te geven om erop toe te zien dat de doelstellingen van deze wet adequaat worden gediend. De mogelijkheid om bij beschikking zaken het unit rakende verder te regelen is open gelaten.

Artikel 8

In het kader van de aanpak van de illegale geldtransacties, en het verder regelen van het valutaverkeer is er gekozen voor zeer strenge strafbepalingen. In lid 6 en 7 van dit artikel betreft de in verband met de overtreding van deze wet het in beslag genomen gelden en goederen. Deze in beslag genomen gelden en goederen kunnen eveneens verbeurd worden verklaard, ook in het geval dat ten aanzien van bedoelde gelden en goederen door degene aan wie deze toebehoren de legale herkomst ervan niet kan worden aangetoond. Behalve de in het geding zijnde strafbaar feit, dient de in beslag genomen gelden en goederen ook niet afkomstig te zijn van enig ander strafbaar feit. Alhoewel de verbeurdverklaring in deze ook gerelateerd dient te zijn aan het begaan hebben van enig ander strafbaar feit, levert zulks ruimte voor verder onderzoek of ten aanzien van de in beslaggenomen gelden andere strafbare feiten in het geding zijn, op grond waarvan de verbeurdverklaring eveneens kan worden uitgesproken.

Gelet op het feit dat bij overtreding van de wet de betrokkenheid van vreemde valuta in het geding is, is de toevoeging van artikel 8 lid 2 opgenomen. De mogelijkheid wordt hier opgenomen dat in het geval bij overtreding van de wet door justitie vreemde valuta middelen in beslag zijn genomen, de eventuele teruggave in Surinaamse dollar kan geschieden. Het voorgaande beperkt de mogelijkheid tot teruggave van de gelden en goederen ingevolge het Wetboek van Strafvordering niet, voor zover daartoe gronden aanwezig zijn, en is een aanvulling op het bepaalde ter zake de in beslagneming en teruggave in het Wetboek van Strafvordering.

Paramaribo, de

De initiatiefnemers:

A. Abdoel

R. Ramsahai

J. Vreedzaam

D.Sumter